

Tamperelaisen Lielahden koulun oppilaita arkeologisen adoptiokohteen äärellä. Kouluyhteisön apuna adoptoinnissa on ollut Pirkanmaan maakuntamuseon Adoptoi Monumentti -toiminta. Kuva: Sami Jaakkola

OTETAAN HISTORIA OMAKSI – Pikaopas kasvattajalle

- 1. Mitä ja miksi?**
- 2. Miten?**
- 3. Innostuitko?**

1. Mitä ja miksi?

Tiesittekö, että Suomessa voi adoptoida myös muinaisjäännöksen tai historiallisen kohteen? Yhteisvoimin saadaan hoidon tarpeessa oleva paikka uuteen loistoon, pidetään hauskaa ja opitaan paljon uutta!

Oma adoptiokohde tarjoaa koululle pitkäjänteistä, koko yhteisöä rikastuttavaa toimintaa. Samalla koulu tekee arvokasta työtä osallistumalla yhteisen kulttuuriympäristön hoitoon ja vaalimiseen tuleville sukupolville. Toiminnan liittäminen selkeästi osaksi koulun omaa opetussuunnitelmaa vahvistaa adoptiosuhdetta ja helpottaa yksittäisen kasvattajan työtä.

Lue osoitteesta nurkantakana.fi kuinka Tamperelainen Lielahden koulu on pitänyt huolta läheisestä Lentävänniemen pronssikautisesta röykkiöhaudasta jo useiden vuosien ajan. Korren kantaminen kekoon kulttuuriympäristön puolesta on tuonut koululle uusia yhteistyömuotoja, aktiivisuutta sekä monia hienoja elämyksiä.

Vuonna 2016 voimaan tulevien opetussuunnitelmien perusteet tarjoaa useita mahdollisia kohtia, joihin adoptiotoiminta istuu luontevasti. Erillisten oppiaineiden ohella adoptointi voidaan mainita myös yleisissä osioissa parhaaksi katsotulla tavalla.

2. Miten?

KOHDE OMAKSI

Mistä löytyisi juuri meille sopiva adoptiokohde? Jollei kohdetta ole tiedossa ennalta, voi etsinnöissä kääntyä paikallisen museon tai maakuntamuseon puoleen. Valinta kannattaa tehdä rauhassa ja harkiten: Nyt ei olla etsimässä syksyn tullen hyljättävää kesäkohdetta, vaan useiden vuosien kumppania. Mikäli alueellanne ei ole aiempaa adoptiotoimintaa tai kohteella on erityisvaatimuksia, saattaa toiminnan käynnistymisessä kestää aikansa. Muutoinkin valmisteluun voi mennä kuukausia tai jopa vuosi, kohteesta riippuen. Kohdetta ei myöskään voi adoptoida ilman maan- tai rakennuksen omistajan suostumusta.

PERIAATTEET JA KÄYTÄNNÖT PAPERILLE

Adoptiosopimuksen ja kohteen hoitosuunnitelman valmistelu tehdään yhteistyössä museoalan ammattilaisten kanssa. Kaikkien osapuolten on hyvä antaa panoksensa asiakirjojen laadintaan, perehtyä niihin huolella ja konsultoida lakiasiantuntijoita. Pirkanmaan maakuntamuseon sopimusmalleihin voi tutustua tästä.

ENSIVIERAILU KOHTEELLE

Ensimmäinen vierailu omalle adoptiokohteelle kannattaa tehdä yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Paikan päällä on helppo havainnoida ja tutkia kohdetta ja sen vaatimia hoitotoimenpiteitä. Retkeen voi hyvin yhdistää myös varsinaisia hoitotoimenpiteitä.

TYÖTÄ JA ILONPITOA

Nyt voi kohteen varsinainen hoito ja käyttö alkaa! Toiminnan määrät ja muodot voi toteuttaa adoptoijille sopivan aikataulun puitteissa. Tavanomaiselle, ryhmän kanssa tehtävälle peruskeikalle riittää 2-3 tuntia. Hoitotoimien lisäksi ohjelmaan voi kuulua mm. eväiden syöntiä, opetustuokioita, maiseman ja ympäristön tutkimista tai ulkoleikkejä.

UUDESTAAN!

Suurin osa muinaisjäännösten ja rakennetun ympäristön kohteiden hoitotoimenpiteistä on vuosittain tai ainakin usein toistuvia. Saman ryhmän kanssa voi ja kannattaakin käydä kohteella useamman kerran vuosien aikana. Näkökulmaa ja tehtäviä vaihdellen kohde antaa aina jotain uutta oltiin sitten keväisellä piknikillä, raivausretkellä, maalaushommissa tai tutustumassa historialliseen arkkitehtuuriin.

3. Innostuitko?

Adoptiotoiminnasta kiinnostuneiden kannattaa suunnata kohti osoitetta nurkantakana.fi/ josta löytyy yksityiskohtainen kuvaus Lielahden koulun adoptointikokemuksista sekä paljon hyödyllisiä linkkejä. Kannattaa myös kurkata, mitä muuta nurkan takana piilee, sillä kulttuuriympäristökasvatus taipuu moneen hauskaan muotoon!

Otetaan historia omaksi –malli on osa Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry:n ja Maaseudun Sivistysliiton yhdessä julkaisemaa Nurkantakana.fi -aineistoa.

Nurkantakana.fi tarjoaa kasvattajalle kattauksen kekseliäitä ja OPS:n mukaisia kulttuuriympäristökasvatuksen toimintamalleja jotka soveltuvat monen oppiaineen käyttöön. Ympäri Suomen kerätyissä 10 esimerkissä toimitaan omassa lähiympäristössä 6-15 -vuotiaiden kanssa. Mallit kehittävät ympäristösuhdetta ja kulttuurista lukutaitoa.

Nurkantakana.fi kuuluu MSL:n tuottamaan Paikan tuntu –hankekokonaisuuteen, jota on tukenut mm. Koneen Säätiö.

**MAASEUDUN
SIVISTYSLIITTO**

KONEEN SÄÄTIÖ

2016